

[గతనంచిత తరువాయి]

* ఇంటికి వచ్చేటప్పటికి తలుపులు దగ్గరకు వేసేవున్నాయి.

రామ్మూర్తి దగ్గరనుంచి సరాసరి కొండ మీద దేవాలయానికి వెళ్ళాను.

నాలుగయి దేళ్ళయిందేమో వెళ్ళి — క్రిందకుదిగి ఇంటికి వచ్చేటప్పటికి తొమ్మిదిన్న రయింది.

రామ్మూర్తి కల్యాణి వ్రాసిన ఉత్తరాలు చింపివేయటం అన్నివిధాలా మంచిదేగాని, అతడు చెప్పిన తీరు నాకు చాలా అసహ్యమేసింది. కల్యాణినిగూడా అది బాధనస్తం ననే అనిపిస్తున్నది నాకు.

తలుపు తట్టాను.

కల్యాణి విధవపుగారు తలుపుతీసింది: |

'కల్యాణి అఫీసుకు వెళ్ళిపోయిందా?'

'లేదు ... ఇవ్యాళ వెళ్ళనంది!'

—నా మాటకు గౌరవంఇచ్చి అఫీసు మానివేసినందుకు నా హృదయం... అనం

దింతో ఉచ్చ్రాగించింది.

'మిమ్మల్ని ఎక్కడికీ వెళ్ళవద్దన్నది!'

'నేను ఎక్కడికి వెళ్ళటం లేదు!'

'వో గంటలో డాక్టరుగారికారు సంపిస్తానన్నది ... అక్కడకు రమ్మ న మన్నది మిమ్మల్ని!'

'డాక్టరుగారు ఎవరు?' వింతగా అడిగాను.

'లెలిసినవారు ... ఆయన పుట్టినరోజుట ఇవాళ... ఆయనా, డాక్టరుగారి భార్యవచ్చి కల్యాణిని తీసుకువెళ్ళారు వో అరగంట క్రితం!...'

నేను వీరసవడి పోయాను.

—అంటే నామాటమీద కాదన్నమాట కల్యాణి ఉండిపోయింది!

'నేను దేనికి అక్కడికి?' అన్నాను కాస్త అయిష్టంగా! 'మాష్టారు ఎక్కడకు వెళ్ళారు?'

'అలా బజారుకు వెళ్ళారు... అటునుంచి

మా పినమామగారింటకి వెళ్ళి వాళ్ళమాయని చూచివచ్చేటప్పటికి అలత్యమే వచ్చు!'

ఇక నాకు ఆ క్కడ కూర్చో బుద్ధి కాలేదు. అందుకే లేస్తూ, 'నెనలా వెళ్ళి వస్తాన!' అన్నాను.

రెండడుగులు వేశాను గూడా.

'కల్యాణి మరీ మరీ చెప్పింది... అనలా డాక్టరుగారే మళ్ళా వస్తానన్నారు ... మీ రెళ్ళకపోలే వాళ్ళే మేనా అనుకుంటారేమో! అన్నది గుణుస్తున్నట్టుగా అనిడ.

నేను ఎటు తేల్చుకోలేక పోయాను.

'ఇప్పుడే పేరరు కొనుక్కువని మ! అంటూ మరో రెండడుగులు వేశాను.

'మీ కోసరమే పేరరుచెప్పించి తనగడలో వెట్టింది కల్యాణి! మీ రక్కడ కూర్చో చదువుకుంటుండండి!' అంటూ ఆ... లకు వెళ్ళిపోయింది.

బలహీనంగా కల్యాణి గదిలోకి

అయి వెళ్ళాను.

కల్యాణికి ఒకనిధంగా ప్రత్యేకమైన గడ్డే అది!

అది స్వంత ఇల్లవ్వటం, దానికి తోడు ఎప్పురికీ అద్దెకు ఇవ్వకపోవటంతో, కల్యాణి తనకోసరంగాను ప్రత్యేకంగా వో గదిని ఉంచుకో గలిగింది.

అలమరో పుస్తకాలుఉంటే చూద్దామని వెళ్ళాను.

శరత్ సాహిత్యం ఎక్కువగా కనబడింది. మసాసాకథలు, గుడ్విన్, వారీఅండ్ పీనూ పుస్తాయి.

ఎక్కగా మంచంమీద నలగని తెల్లటి దుప్పటి నాకోసరమే వేసినట్లుగా, నన్ను ఆహ్వానిస్తున్నట్లుగా వున్నది.

ఓబుల్మీద పేవరు తీసుకుంటుంటే నాద్దప్పి, దానిమీద కల్యాణిరాసిన మాటల మీద పడింది.

'సత్యం! డాక్టరుగారింటికి తప్పకుండా రా...లేకపోతే నామీద ఒక్కే!... కల్యాణి' మౌనంగా నవ్వుకున్నాను.

మంచంమీద పడుకొని పేవరు మడత తిప్పతుంటే నా మనస్సు 'వెళ్ళామా? వద్దా?' అనే ద్వైధాభావంతో కొట్టుమిట్టాడ సాగింది.

వెళ్ళితే వచ్చేనట్టం?

వెళ్ళకపోతే కలిగితాభం?

నాకు దేనికీ సరియైన నమాధానం దొరకటలేదు. ఏవ్చిప్పి ఆలోచనలు మనస్సును పేవరుమీద లగ్నం చేయసీయలేక పోతున్నాయి...లేకపోగా కళ్ళ మూతలుపడ సాగినయి.

కాని, నాకు ఒక్కటే బాధగా వున్నది.

—కల్యాణి నా కోరికను మన్నించనం దుకు. అంతేగాదు, ఎవరో డాక్టరు పుట్టిని రోజు అని నెబితే ఆఫీసు మానుకొని వున్నదంటే నాకు చాలా బాధగావున్నది. నన్ను కల్యాణి చిన్నమాపు చూస్తున్నదనే భావన కించపరుస్తోంది.

కల్యాణికి నన్నుమించిన ఆత్మీయులా డాక్టరూ, ఆయన భార్య? మనస్సుంతా వికలమయింది.

కల్యాణి చుట్టూ నేను కట్టుకుంటున్న అందమైన భవంతులు నన్ను నిరాశపరుస్తూ కూలిపోతయ్యేమోననే భయం నన్ను కలవర పరచాల్సింది.

వెచ్చునినీడ

మీకోసరం కారువచ్చింది! కల్యాణి విధవ వ్యక్తులు తలువవతల నిలబడి అన్నమాట లకు ఉలిక్కిపడ్డాను.

లేదే బయటకువస్తూ చివరి (చయ త్పంలా, 'వెళ్ళక తప్పదంటారా?' అన్నాను.

'వెళ్ళకపోతే కల్యాణిగాని డాక్టరుగారుగాని మళ్ళా వస్తారేమో!' అన్నది.

నేను వెళ్ళి కార్లో కూర్చున్నాను. దేవాలయం వక్కవీధిలో వాళ్ళింటి దగ్గర కారు దిగుతుండగానే గేటుతీసుకొని

కల్యాణి ముందు బయటకు వచ్చింది.

'ధాంక్యూ, సత్యం!' అన్నది. నేనేం మాట్లాడలేదు.

'కోవమొచ్చింది గదూ?'

'నీకేమైనా నష్టమా, దానివలన?'

'నన్ను క్షమించలేవా?' కంఠం జాలిగా వున్నది. కల్యాణి కంట్లో నీరు గూడా తిరుగుతున్నదేమోననిపించగా చాలా సిగ్గు పడ్డాను—!

'పద పద ... అయిపోయిందేదో అయి పోయింది!...' అనునయిస్తూ కల్యాణిని అనుసరించాను.

డాక్టరుగారు హాల్లో కూర్చొని కనబడ్డారు.

'ఇదిగో, ఈయనగారే, మా సత్యం!' అన్నది నన్ను వరిచయం చేస్తూ.

నేను రెండు చేతులూ జోడించి నమస్కరించాను.

'నేను స్వయంగా మిమ్మల్ని ఆహ్వానించలేక పోయాను...నన్ను మన్నించండి... నా మాటను మన్నించి మీరు క్షమ తీసుకొని వచ్చినందుకు చాలా కృతజ్ఞాణి!' అన్నారు సాదరంగా ఆహ్వానిస్తూ.

ఆయన వయస్సు యాభై పైబడే వుంటుంది. జాట్లంతా తెల్లబడిపోయింది. ఎర్రటి మనిషి...పాడుగ్గా లావుగా హుండాగా వున్నారు. చేతిలో దంతపు నీడి వున్న కర్ర...

ఆయన ఏ డాక్టరో నాకు అర్థం కాలేదు...

'కల్యాణి! రాజేశ్వరిని పిలుపు ... అబ్బాయిని వరిచయం చేద్దాం!' అని అంటూనే వున్నారు—అవిడ రానే వచ్చింది.

ఈయనంత హుండాగామీ వున్నది.

అమ్మ!

నమస్కార, ప్రతి నమస్కారాల తా వాత అమె లోపలికి వెళ్ళబోతూ, 'టిఫిన్ వంపిస్తాను!' అనది.

డాక్టరుగారు తీపిగా తల ఊపారు 'కల్యాణి! నీవు గూడా కూర్చో!' 'నేను తీసుకు వస్తాను!'

'నేను ఇంకా తిని వచ్చాను!...' అన్నాను నేను— బిడియపడుతూ.

'ఎక్కడ?'

అబద్ధమాడక తప్పలేదు! 'హోటల్లో!'

'ఎక్కడ హోటల్లో?'

'మా యింటికి —రామ్మూర్తి ఇంటికి నడుమ ఎక్కడా హోటళ్ళు లేవు!' అన్నది వత్తి పలుకుతూ.

రామ్మూర్తి విషయం, కల్యాణి అంత నిర్భయంగా మాట్లాడుతున్న తీరు — అందనా పరాయి వ్యక్తుల దగ్గర— నాకు కించితే ఆశ్చర్యమే కలిగింది.

అంతేగాదు — రామ్మూర్తి విషయం వాళ్ళకు తెలిసినట్టే వున్నది!

అప్పటి నుండి మధ్యాహ్నం భోజనాలయి నేను మొండిపట్టు పట్టి ఆ గృహం నుండి బయటపడటంతవరకూ కల్యాణిది నామీద పైచేయిగానే వున్నది.

ఆమె చెప్పినదల్లా చేయకా తప్పలేదు. కడుపు నిండి పోయినా పెరుగన్నంతో చక్ర కేళిలు వేసుకోకా తప్పలేదు!

ఇంటిముందు కారు దిగుతుంటే మాష్టారు హడావుడిగా ఎదురు వచ్చారు.

'అమ్మాయి కల్యాణి రాలేదా?' అడిగారు ఆత్రంగా.

'ఏమైంది?' అన్నాను.

'మా వాళ్ళమ్మాయికి బాగోలేదుట... మేం వెళ్ళి వస్తాం గాని, నీవు ఇంట్లో వుండు!' అంటూ ఆయన. కల్యాణి విధవ అవుగారు కార్లో కూర్చోని డాక్టరుగారింటికి వెళ్లారు.

ఆ గృహంలో నేను ఒంటరిగా మిగిలి పోయాను.

కాస్త భోజనం ఎక్కువయిందేదో, కల్యాణి గదిలో తెల్లదుప్పటి వరిచిన మంచాన్ని చూస్తూ నిద్రను ఆపుకోలేక పోయాను.

సాయంత్రం వాలుగు గంటలప్పుడు తలుపు దడదడ మోత అవుతుంటే లేచి

శ్రీ తలవూ తీశాను

కల్యాణి వచ్చింది!

'ఏలా ఉన్నది ఆ అమ్మాయికి?'

'స్వరూలేదు... ఆ పాదపుడ తగ్గింది ... నీ వక్కడికే బోరుకొడుతున్నదేవోనని వచ్చే తాను!'

నా వెనుక, తలవూవేసి తోవలకు వచ్చే కింది.

'ఇప్పటిదాకా ఏం చేస్తున్నావు నిద్ర పోతున్నావా?'

'లేదు ... నిన్ను గురించి ఆలోచిస్తూ, సర్వం మర్చిపోతున్నాను!'

'వచ్చు గురించి ఆలోచించేందుకు ఏం ఉన్నది' అన్నది కుర్చీలో కూర్చుంటూ.

నేను ఆమె మంచంమీదే కూర్చున్నాను.

'కల్యాణి! ఆమెనే తడేకంగా చూస్తూ అన్నాను.

కల్యాణి ఎంతదైంది?

విన్నవ్వుడు - నవ్వుగా, వీలగా విలుక తోకల్లాంటి రెండు అడలలో, మాట్లాడించినా నోట్ల నాలికలేని దానిలా కూర్చుండే కల్యాణి ఈమేనా?

ఈనాడు ఎలా మారిపోయింది?

'కల్యాణి!' తన్మయంగా ఆమె మొఖం లోకి చూస్తూ అన్నాను.

'చెప్తూ, సత్యం!'

'నేనంటే నీకెందుకు అయివ్వం?'

ఆమె క్షణంలో గంభీరులారైంది: 'నీకు మించిన ఆత్మీయులు నా కెవ్వరున్నారని, వేద్యం!'

'మరి -?'

'మన ఆత్మీయత జీవితాంతం ఇలాగే విరిచి వుండాలని నా కోరిక!'

'మనిదర్పం ఒకటైనాడు దానిని కాశ్యతం చేసుకోగలుగుతాం గదా'

'అది నీ అపోనా!'

'ఏండుకని?'

'జీవితం నాకు చాలా పాతాలు వేర్పింది... నీకు తెలుసో, తెలియదో!' అన్నది.

'నాకు కొన్ని అర్థమయినాయి ... కాటిని తిలగతోడి నీకు మనస్తాపాన్ని కలిగించేటంత బలహీనుణ్ణి కాదు నేను... అలాంటి నాడినయితే, నేను ఇక్కడ నీ ఏడుట ఉన్నాడు కూర్చోని వుండేవాడినేగాదు!'

కల్యాణి తల విగరవేసింది. 'మరి ఏం చేసేవాడినేం?' అన్నది.

వెచ్చునినిది

జాధగా కల్యాణి మొఖంలోకి చూశాను. లేచి నిలబడి ఆమెకు దగ్గరగా అడుగులు వేయసాగాను.

'కల్యాణి! నీతోడు లేండే నేను బ్రతక లేనేమోననిపిస్తోంది ... మన జీవితాలను నందనోద్యానవనంలో విహరింపజేసే శక్తి నీలోనే వున్నది!'

కల్యాణి లేచి నిలబడింది.

'అవేశవడబోకు సత్యం! మనోకరు లేండే మనం బ్రతకలేం అనుకోవటం మన బలహీనత!'

'అంగీకరిస్తున్నాను! అందుకే అర్థిస్తున్నాను!' అన్నాను.

కల్యాణి వచ్చింది. పేలవంగా వచ్చింది.

'బలహీనత అంటే నాకు ఆనవ్యాం తెలుసా?' మొఖాన్ని చటుక్కున వక్కకు తిప్పకున్నది.

'కల్యాణి!' ఆమె రెండు భుజాలూ గట్టిగా పట్టుకొని ముందుకు లాక్కు వ్వాను. 'ఏదన్నావ్ కల్యాణి!'

ఆమె ఏడుస్తున్నది.

'కల్యాణి ఏడుస్తున్నావా?'

'ఏడవక వచ్చవంటూవా?'

'ఏండుకు ఏడవాలి నీవు?'

నా వైపుకు తిరిగింది.

'నీవు నన్ను మర్చిపోగలిగితే క్షణంక్షణం ఏడ్యనల్సిన ఈబాధ నాకు తప్పకుండు!'

అన్నది. 'తెలుసునా?'

'కల్యాణి!'

'అవును, సత్యం!'

పింత దృఢంగావున్నదా కంఠం!

జావలా జారిపోయాను. ఆమెను వదిలి చేశాను.

'కల్యాణి ఇది నీ తిరుగులేని నిర్ణయమా?'

'నేను బలహీనురాలికాదు, సత్యం!'

మరుక్షణంలో నేను అక్కడ లేను!

* * *

నేను కల్యాణిని అంతటిలో వదలదలు ముకోలేదు.

—పాతజ్ఞానకాలను గుర్తుకు చేస్తూ తనని, తన మనస్సును భావితో గాయ పరుస్తానేమోకాని కల్యాణి భావన అయి వుండవచ్చు!

శ్రీరంగరాతి సూర్యంకు చెప్పినట్లుగా

బాడగదికి రాత్రి వనిమిదిగంటలకు వెళ్లాను. వాడు వాకోసరమే ఎదురుచూస్తూ కూర్చోని వున్నాడు.

'నీవు విజయం గనుక సాధించివుంటే నా పృథ్వీపూర్వక అభినందనలను స్వీకరించుము, నాయనా!' అన్నాడు వచ్చతూ వాడు.

'నేను వోడిపోయాను!'

'అయితే ఇంగ్లీషులో చెబుతాను... వోర్టీ కంగ్రామలేషన్స్!' అన్నాడు లేచి నిలబడి.

'ఏండుకని?' మరకత్తలా చూశాను.

'ఆమె తన రంగులవలను నీమీద వేయక పోవడం— అందునా నీవు కావాలని ఆవలలో ఇరుక్కోవాలని వెళ్లినా!'

'నీవేం మాట్లాడుతున్నావ్ నీకు అర్థమవుతున్నదా?'

'నీమీద ఒట్టు! ... మేము ఇప్పుడు మాత్రం బుడ్డి కొట్టి లేను!' అన్నాడు పెద్దగా వచ్చి వాడు.

'సూర్యం!'

'సత్యం! నీ ఆవేశాన్ని అవతలపెట్టి ఈ సూర్యం చెప్పే నాలుగుమాటలూ నీవు విన్నావ్... నీకు ముక్తి లభిస్తుందనేదే భాయం!... అవిడగారు రామ్మూర్తి అనే వో బంగారు పిచ్చుకను తనవలలో బంధించినాడే నాకు ఆంలా తెలిసిపోయింది!'

'నీకేం తెలిసింది?' నేను ఆవేశంగా మీదిమీదికి వెళ్లసాగాను.

—ఏదన్నా ఊరుకోగలను గాని, కల్యాణిని అంటే సహించేశక్తి నాలోలేదు!

'కల్యాణి ఈ మధ్యకాలంలో ఒకనాడు తనపాప కార్యాలకు ఫలితంగా తల్లిఅయ్యా భ్రష్టు అయిందని నీకు తెలుసా?' కళ్ళు వికిరించి ఏహ్యంగా మొఖంపెట్టి అన్నాడు.

'సూర్యం! ఏదన్నావ్?'

'ఆస్పత్యాల్నుడే నోట్లను నయాపై కెల్లా బిరుప్పెట్టి వో డాక్టరు ద్వారా అంలా మాయచేశాడు— తెలుసుకో సత్యం తెల్లనివన్నీ మంచిముత్యాలు కావు!'

'నిరూపించగలవా?'

'సూర్యాన్ని నమ్మలేనా?'

'ఏవరా డాక్టరు?'

'దేవాలయం వక్కవీదిలో...'

'దేవాలయం వక్కవీదిలో...?' విచిత్రంగా, భయంగా చూస్తూ ముందుకు అడుగులు వేయసాగాను.

...కొద్దిగా... దొడ్డా...
 నాకు తెలుసు! ఉదయమలా అయిన
 అరిధ్యంలోనే గడిపివేశాను!

ఒక భయంకరమైన ప్రదేశంనుండి
 బయట పడుతున్నట్లుగా నాది గతిలోనుంచి
 బయటకు వచ్చేశాను.

ఇంకా ఎన్ని వివరాలను వస్తుంది? నేను!

* * *
 బాకీల్లో కాలి పెడుతుంటానో లెంక
 గదం మేస్తారు నా కాళ్ళను బంధించి
 వేశారు.

'రావోయ్! నత్యం! రా... కల్యాణి ఏదం
 పోంది?'

'చి విషయంలో?' అన్నాను సుభావంగా.
 ఆయన కొద్దిగా తడబడ్డట్లు అనిపించింది.
 గొంతు వరిచేసుకున్నారు.

'పెద్దదాని జీవితం అలా అయిపోయింది.
 టువ్యయి ఏళ్ళకే భర్తను కోల్పోయి, దుఃఖా
 లికి మారుపేరులా ఇంట్లో ఎలా వది
 వున్నదో చూడు... ఇక నాకు వున్నది కల్యాణి
 ... అది ఆనందంగా, హాయిగా నా జీవితాంతం
 రా కళ్ళనుండు గడవలమే నేను కోరుకు
 వేసి—'

నేను మాట్లాడకుండా వుండలేక
 పోయాను.

'మీ బాధ నాకు తెలుసు మాస్టిరూ!
 కాని పెళ్ళిళ్ళు స్వర్గంలోనే అయిపోతాయిట!' ఆయన
 భయంగా నా మొఖంలోకి
 చూచారు.

ఆయన్ను అలాగే చీకట్లో వదిలేసి నేను
 లోపలకు వచ్చేశాను. నలాసరి కల్యాణి గది
 లోకి వెళ్లాను.

ఏదో వున్నకం చదువుకుంటూ కూర్చు
 న్నది.

ఒక్కక్షణం, తీక్షణంగా— నన్ను గుఱు
 వించని కల్యాణి మొఖంలోకి చూచాను.

'కల్యాణీ! మన చిట్టచాటి స్నేహితుడు
 మూర్ఖం కనబడ్డాడు!' అన్నాను అను
 మొఖంలోకి తడేకంగా చూస్తూ.

కల్యాణి ఉలిక్కిపడి తలెత్తింది.

'ఏమిటి?'

'సూర్యం కనబడ్డాడంటున్నాను!' అన్నాక
 మందహాసం చేస్తూ.

అను కలవరపడుతుందిని ఊహించాను
 కాని నా ఉపా తివ్వబడింది. కలవరపడక
 తోంగా అదో విధంగా వచ్చింది.

'నా తెలివైన బాధ ఇంకా గుర్తుకు
 తెచ్చుకుంటున్నాడటా?' అన్నది నవ్వి.

'చెంక చెప్పబడిటి?' అన్నాను విద్వి కంగా
 చూస్తూ.

'అ భుమిడు— నీకు చెప్పాడో లేదో—
 ఇప్పుడు మా ఆస్తినులోనే పనిచేస్తున్నాడు...
 ఒక రోజు అంబేద్కర్ లో ఎవ్వరూ లేకుండా
 చూసి— 'వేమా, గీమా— అంటూ నా చేయి
 వట్టుకున్నాడు... సుర్యుడగా చెప్పి చూస్తూ
 ఎవరలా లేచిపోయింది ఒకటి అంటిండాను!' అన్నది
 నక్కొన నవ్వి.

నేను ఊలా వదిలిపోయినమాట వాస్తవం!
 నేను ఎవరిని వమ్మాలి?
 ఎవరిని వమ్మ గూడదు?

* * *
 'నత్యం! నీనిమాకు వెళ్ళామా?' అన్నది
 భోజనంచేసి కాసేపు చల్లగాలికి ఆరుగు మీద
 కూర్చుండానుని బయటకు వస్తుంటే.

అప్పుడు రౌలి లోమ్మిది గంటలయింది.

'వెళ్ళక తప్పదా?'

'తప్పదు!'

తరువాత హివుగుంటకు డాక్టరుగారి
 కారులో కూర్చొని వెళుతున్నప్పుడు అడిగాను:
 'అంటే ఈ ప్రోగ్రాం ముందుగానే నేను
 తున్నానన్న మాట!'

'ఇవ్వాలేం తప్పి!... నాలుగు రోజుం
 క్రితమే!' ఆ క్షణంలో అను నవ్వు చాలా
 పేలవంగా వున్నట్లునిపించింది.

ఆశ్చర్యోడటం నా వంతుంది. విచి

త్రలంగా నావ ముఖంలోకా బాగా...

కల్యాణి మాట్లాడలేదు.
 గద్దరం మొకే కూర్చొని కల్యాణిని
 నా కంట దిక్కుగానే చూచివున్నాను!
 అ క్షణంలో కల్యాణిని నా గుండెలో
 పాతుకొని, 'నీవు లేదే నేను జీవించలేము
 కల్యాణీ!' అని చెప్పి అనిపిస్తోంది.
 అ చీకట్లోనే మూర్ఖం నుట్టు
 వచ్చాడు.

అతని మాటలు గుర్తుకు వచ్చినాయి—

—నాకు అసహ్యమేసింది.

—తనను తిరస్కరించిన అతనిని
 గురించి ఎంత నీచంగానైనా మాట్లాడటం
 వచ్చుతుంది!

నీ! నీ!

చల్లటి గాలికి అడ్డు పెట్టుకున్నట్లుగా
 పీక చెంగును అం మీదగా కప్పుతున్నది.

నాకూ గారి చల్లగా వున్నట్లు అనిపించింది.

బయటకు చూచాను.

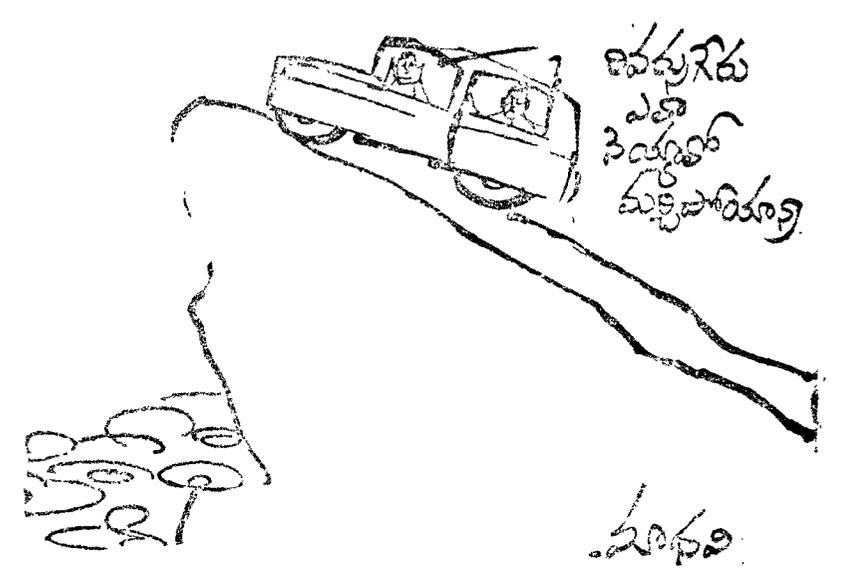
అలా చూస్తూనే ఉలిక్కిపడకా తవ్వలేదే
 గుబుర్లు గుబుర్లుగా, నవ్వు గుబుర్లుగా
 చేలా, భయంకరంగా పెరిగిన చెల్లనడు
 మగా—కారు చూసుకుపోయింది.

'మనం నీనిమాకు వెళ్ళటంలేదా?!' అడి
 గాను అసానైపుకు తిరిగి.

'లేదు!'

'మరి?'

'వేదనకు వెళుతున్నాం!'

అమ్మ

వచ్చునీడ

'అక్క నుండి వెంటనే వచ్చండి' అన్నాడు.
 'అమ్మార్తె?'
 'అమ్మని ఏండుకనుకోవాలి?'
 'అమ్మార్తె!' నా అక్కలూరికి అవతులే
 తిరిగివచ్చాయి.
 'మొండుగా నీవు నాకెందుకు వెళ్తు
 వున్నా?'
 'తెలివే వచ్చివుంటే వాడివిగాలా?
 'నీం మాట్లాడగలకు ?
 తిరిగి మారణా, వంటురిగా వచ్చి
 శ్రీమదేక దాపులోవున్న వో వెట్టుక్రిందగా
 నాకు అవుతుంది అంది కల్యాణి. దైవరీతు
 తల్లి ప్రైవేట్లం అడిగిరమ్మని వంటి
 వేసింది.
 'మీనం వచ్చడం దిన్ని మాట్లాడు
 వుండాలి; నత్యం!' అన్నది ఆ దివ్యవోదే
 కల్యాణి.
 'నేను ఇంతవరకూ నీలో మాట్లాడిన
 తాంట్ల వాగుడుమాతలు ఏదీ లేవు!
 నాగుండెలు బరువెక్కితా వో విట్టూర్పు
 నిడివించి.
 'వచ్చు ప్రేమిస్తున్నావా, నత్యం?'
 'ఏలా చెప్పాలో నాకుమాటలు దొరకటం
 లేదు, కల్యాణి!
 'అయితే రేపు పంపుబన్నుకు వెళ్లిపో
 నత్యం!
 'కల్యాణి'

'అవును నత్యం ... నిన్ను చూస్తుంటే
 నా నిగ్రహాన్ని కోల్పోవడమానవి భయ
 వేస్తోంది...నివువెళ్లిపో నత్యం!
 వానలాలు మెరికలు తిరగనిగిరెం.
 అవేకం' అమె బుజాంబుద వేరులు
 వేసి 'బుజంబుబ్బావ్ నీవు...నేను నిమంబు
 మంది వెళ్లిపోకడంలోనే నీకు అనంత
 ముప్పలా; కల్యాణి... చెప్పా...!' అన్నాను.
 అమె కుటుక్కున ముండుకు వంగి
 నా గుండెంబుదకు తన తలను వేర్చింది.
 వాగుండెలు బరువెక్కితా వో విట్టూర్పు
 నిడివించి.
 నేను బిరుగారి దొయానుని
 'వెదుస్తున్నావా, కల్యాణి!
 'వెద్యక—నిన్ను వెళ్లిపోయిని వెంటోష
 వడలానను కుంట్టున్నావా, నత్యం!
 'కల్యాణి!' అమె తలమీద వేయివేన్నూ
 అన్నాను.
 అక్కడకుం నిక్కర్తం మమ్మిల్లి తయం
 తరంగా ముట్టివేసింది.
 'నేను కొద్దిమాసాల్లో తల్లిని కావో
 తున్నాను!' అన్నది కల్యాణి ఉన్నట్టుండి.
 నేను విల్లివుడనయ్యాను అమె కుటూ
 అను.
 'వెంబుంబున్నావ్, నీవు?'
 మార్కం మాటలు కళ్లమందు తా-

అమ్మక దిగివచ్చి.
 కుటుక్కున అమె మొలావు పె కెక్కి
 'నిజమా?' అన్నాను.
 'నిజం!' అన్నది.
 'అ నీసానికి వాడ్యక ఏవరిది?'
 'నాది!...'
 'కల్యాణి!
 'అవును నత్యం! నాదే...నేను వాణ్ణి
 లిని!
 'వేవడిగింది ఏగురింది గాను!
 'అయితే—అతను, రామ్మూర్తి!
 నాకు కోపం అగలేదు.
 'మరి రామ్మూర్తిని ఎందుకు కడేశా
 ది వెళ్లిపోనిస్తున్నావ్?'
 'అతడిమనస్సు కనాడు నాపింబలేడు
 గనుక!
 'అంటే అతడికి నీవు అనుబుర్తువు
 అయ్యువన్నమాట!
 'అది మీ యుగవార్తకే తెలియాలి!
 'అతడి ప్రయాణాన్ని వెడగొట్ట
 ంటావా?
 'వానివడ వివరికి లాభం!
 'నీకు!
 'మనస్సులేవి అతడిలో నాకు దొరికే
 నుకమేంవున్నది?'
 'రెండుకాళ్లు విరగకొడితే—' ముంథుకు
 అవేకంగా వంగాను.
 'నత్యం!' వేలవంగా వచ్చింది.
 'అతడికళ్లకు నేను ఈనాడు కనబడటం
 లేదు, తెలుసా...దబ్బులో వస్తున్న క్యామలా
 ...అమెరికా...అతడికళ్లకు సారలను కప్పేసి
 నయి!' అన్నది వెనక్కు వాలతూ. 'అనుభ
 వింబనయే నత్యం... అనుభవిస్తూ వాగువడ
 నయి!
 'నిన్ను నీవు నాకనం చేసుకుంటున్నావు;
 కల్యాణి!
 'వాగువడటం చేతగాని వాళ్లకు మిగిలేది
 అదేగా!
 తిరిగి నిక్కర్తం.
 కొద్దికొద్ది తరువాత, దిక్కడో
 లోతైన నూయినుంచి, మాట్లాడుతున్న
 ట్టుగా, కల్యాణి, 'అవునునత్యం...నేను
 చెప్పింది అక్షరాలానిజం...నేను ఇంతవరకూ
 అనుభవించిందే నా జీవితంలో వెలుగు...ఇక
 ముందంలా—' మొఖాన్ని రెండు, చేతు
 ల్లోనూ వాచుతున్నది, దుఃఖాన్ని అవుకో

ఇవ్వల మదరాసులో ఉషాసేల్వవారు శ్రీ శ్రీరావ్ కాయంతి సందర్భంగా
 ఏర్పాటుచేసిన అల్లికవని, వస్త్రాం ప్రదర్శనలో కోయంబతూరుకి చెందిన
 శ్రీసుతి కమలాబేబీ రూపొందించిన అల్లికవని చిత్రం.

అవకాశం

'నేను రామ్మూర్తి అతని బతికినారాని కాదు... అతడు మరో మెరుపుకు మురిసి పోయి నన్ను నాశనం చేశాడు!'

'అందుకే అతడికే శిక్ష వదలంట్లు చ్చాను!' అన్నాను (కోభంగా.

'...దానివలన నేను బాగు పడతావంటావా?'

'...అది నేరునిషయం!'

'నేను బాగుపడకపోగా అతడిని నిండుకు దిడగొట్టాను!'

'కల్యాణి!'

'అవును, సత్యం!... నేను చెప్పిం దాంట్లు అబద్ధమేమైనా ఉన్నదా? నేను సిరినంతో వాటిపోయాను.

'నేనేం చెప్పగలను, ఇక?'

అక్షణన కల్యాణికి దూరంగా జరిగిన మాటా వాస్తవమే!

కల్యాణి ఇంతగా తొందరపడి తన బీబి రాన్ని నిప్పుల్లో పోసుకుంటుందని నేననుకోలేదు.

నా ఆశంబ్రిటిని త్రుంచివేసింది.

తనమీద ఉన్న నా పశ్చాత్తాపం చూపుచేసింది.

కల్యాణి ఈనాడు ఏళ్ళి ఏంలాభం?

'రేపువలూన్నే ఫసుబన్నుకు నా, బీబి రావూ, సత్యం!' అమె కంఠానికి ఉరిక్కినదాను నేను.

అమె చాలా జాలిగా అనుకుంటున్నట్లు నిపించింది.

'వెళతాను!' అనాను దృఢంగా.

'నీ కల్యాణి భావిబీబిరాన్ని గురించి నీవేరీ ఆలోచించడం లేదా?'

కల్లెల్లి దిసుయగా - దూరంగా జరిగి కూర్చున్నాను అమె కళ్లలోకి చూచాను. మరకణంలో చూపు మురియకొని బయటకు చూస్తే - సుమ్మళ్ళి చూళ్ళు ముట్టెన్న చీకటి నాలో భయాన్ని రేకెల్పించింది.

నేను మాట్లాడలేదు.

'ఇక నేను, ఆ ఇంట్లో ఉండదలుచుకోలేదు!'

అదాట్టుగా ఆనెవ్వరికీ చూచాను.

'కడుపులో అగ్నిని పెట్టుకొని నూనా వాడి దిదులు తిరిగలేనమా నడిచిపోయి... అందుకే దాక్కరు గారంటికి వెళ్ళిపోదామనుకుంటున్నాను!'

'అక్కడికి వెళ్ళి!'

'వల్లెట తనవల్ల కు... నాకా పుట్టినది నాళ్ళ కావాలి!... అందుకుగాను నన్ను జీవితాంతం భరించే బాధ్యత వాళ్ళదే... అంటేగాదు; నేను కోరితే నా వివాహం గూడా - నివ్వరై నా నన్ను గురించి తెలుసుకొని అంగీకరిస్తే చేస్తానన్నారు - కానీ, ననే అంగీకరించలేదు!'

నేనేం చెప్పగలను?'

'నీ బీబితా?'

'ఇక నా బీబివానికి కావాలిగదా? అన్నీ అనుభవించాను... సుఖాన్ని అనుభవించాను... సంకోచాన్ని అనుభవించాను... దుఃఖాన్ని అనుభవించాను... దౌర్భాగ్యాన్ని అనుభవించాను... తల్లి నవ్వనోతున్నాను... తల్లి నవ్వరాను... ఇవేం కావాలి, సత్యం? నీ పనుభవించిన సుఖమెంత?'

'ఎంతైనా కానీ... ఒక్క అమ్మతప్ప బిండువును అస్సాగించినా చాలు... అదని అనందంకోసం అత్రులు చాచినా... నా తాన్ని, గుండ్రాని చీకటిని గుర్తుకు తెచ్చుకుంటూ ఉణం దణం కుళ్ళి కుళ్ళి చాచాల్సన్నంది... అనునా నేను అంత బంహీనుడాలిసి కాదు సత్యం... నా మీద నాకు విశ్వాసమున్నది... నా మీద నాకు సంపూర్ణమైన అధికారమున్నది... నన్ను నేను కాపాడుకోగల శక్తి ఉన్నది!'

జాలిగా అమె నెచ్చుకు చూచాను.

'అటు దాక్కరుగారిలో ఎలా పరిచయమైందో తెలుసా!'

అమ్మ!

'రామ్మూర్తి అతనికావాలి!'

'ఏండుకు?' మదురు తిట్లొచ్చాయి.

-కళ్ళ ముందు సూత్యం తాతట్లాడున్నాడు.

'నా కడుపులో ఏర్పడుతున్న తాపాన్ని త్రుంచువీయించేందుకు!'

'కల్యాణి!'

'నిజం సత్యం!... దాక్కరు వట్టుబడత నన్ను చూపక తప్పలేదు!'

'దాక్కరైనా అతడినిచెట్టు పెట్టలేదా!'

'నేనే పెట్టనీయలేదు!'

'ఛ! ఛ! నీవు చాలా తప్పు పని చేశావు కల్యాణి! అన్నాను విసుగ్గా.

'నాకూ అయిన దగ్గరకు వెళ్ళేటంత వరకూ అందుకోసంమరి తెలియదు...'

-ఆ ఉదాంతంలో ఇద్దరం ఉరిక్కినదేలా రెలుకూత వినబడింది.

త్యరత్యరగా కళ్ళు తుడుచుకొని డోడు తీసుకొని దిగబోయిందల్లా ఆగి, సీట్స్ వెనక్కు జారిగిలబడిపోయింది కల్యాణి.

'ఏంవైంది... దిగు!' అన్నాను అత్రంగా.

'ఉదాహరణ...'

'ఏండుకుని?'

ఒక్క ఉణం నా మొఖంలా మూచంది.

'రెలు వచ్చి రామ్మూర్తిని తీసుకొని వెళ్ళిపోతుంది, సత్యం!' అన్నది.

ఆ కంఠంలో విలాంటి ఉన్నేమూ లేదు!

కల్యాణికి కన్నుల్లో నీరు కురిచింది. గాఢాన ఆనందం.

మధ్యాహ్నం మాటలు - కల్యాణికి కన్నుల్లో నీరు కురిచింది. గాఢాన ఆనందం.

కల్యాణి, సుందర్